ANNEX I

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV	Curs / Curso
	2026-2027

1	Dades d'identificació de l'assignatura
Nom de l'assignatura	REDUCCIÓ DE PARTITURES II
Crèdits ECTS	4
Curs	4t
Semestre	ANUAL
Tipus de formació (bàsica, específica, optativa)	ESPECÍFICA
Idioma/es en què s'imparteix l'assignatura	Castellà / Valencià
Matèria	Formació instrumental complementària
Títol Superior	Grau en Ensenyances Artístiques Superiors de Música
Especialitat	Composició i direcció
Centre	Conservatori Superior de Música «Óscar Esplá» d'Alacant
Departament	Pedagogia i Musicologia
Professorat	Concepción Rodes Rives
e-mail	c.rodesrives@iseacv.gva.es

1.1	Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Aprofundir en l'aplicació de la pràctica de l'harmonia. Practicar tot tipus d'acords en sèrie o en progressió. Comprendre diferents estructures harmòniques i improvisar sobre elles. Analitzar i estudiar cadències típiques en els diferents estils musicals. Desenvolupar diferents estructures harmòniques i identificar-les. Conéixer diferents patrons rítmics d'acompanyament i de solista. Analitzar patrons rítmics i harmònics en diferents obres pianístiques. Realitzar una bona lectura a primera vista en la reducció de la partitura vocal, de corda i orquestral. Realitzar una bona lectura de claus. Realitzar arranjaments al teclat de la reducció de la partitura; realitzar arranjaments de partitures compostes originalment per a diferents agrupacions de cambra, d'orquestra de corda i orquestra simfònica. Tindre profund coneixement dels instruments transpositors i de la tècnica del transport pràctic.	

1.2	Coneixements previs

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació. Haver aprovat l'assignatura de Reducció de Partitures I o posseir els coneixements, destreses i habilitats equivalents (per a més concreció, veure competències i continguts del 1r curs de l'assignatura).

2	Competències de l'assignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. És convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc): Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora (CT1). Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament (CT2). Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza (CT3). Realitzar autocrítica cap al propi compliment professional i interpersonal (CT6). Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seua activitat professional (CT13). Treballar de manera autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional (CT15). Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental (CT16). Conéixer els principis teòrics de la música i haver desenvolupat adequadament aptituds per al reconeixement, la comprensió i la memorització del material musical (CG1). Mostrar aptituds adequades per a la lectura, improvisació, creació i recreació musical (CG2). Produir i interpretar correctament la notació gràfica de textos musicals (CG3). Conéixer els fonaments i l'estructura del llenguatge musical i saber aplicar-los en la pràctica interpretativa, creativa, d'investigació o pedagògica (CG13). Conéixer els principals repertoris de la tradició occidental i d'altres músiques, i adquirir la capacitat de valorar plenament els aspectes expressius, sintàctics i sonors de les obres corresponents (CE1). Adquirir la formació necessària per a reconéixer i valorar auditiva i intel·lectualment diferents tipus d'estructures musicals i sonores (CE2). Interpretar analíticament la construcció de les obres musicals en tots i cadascun dels aspectes i nivells estructurals que les conformen (CE3). Dominar les tècniques i recursos dels principals estils compositius històrics i recents (CE5).

3	Resultats d'aprenentatge
RESULTATS D'APRENENTATGE	**COMPETÈNCIES RELACIONADES**
Adquirir les bases d'un xifrat que permeta expressar amb concreció i claredat la base harmònica d'una peça musical; aplicar aquest xifrat a l'anàlisi de partitures. Analitzar obres i/o fragments d'obres per a diferents formacions instrumentals i poder tocar la seua estructura harmònica en diferents nivells de síntesis. Llegir obres per a diferents formacions instrumentals possibilitant la seua interpretació al teclat (reduint les veus, etc.). Desenvolupar la capacitat de llegir partitures on apareixen instruments transpositors. Habituar-se a la lectura de claus. Adquirir automatismes per a l'execució pianística (enllaços, patrons, etc.) que incrementen la rapidesa de lectura en cadències i estructures harmòniques típiques del sistema tonal. Saber extraure patrons rítmics i saber-los utilitzar en diferents contextos harmònics.	CT1, CT2, CT13, CG1, CG2, CG3, CG13, CE3 CT2, CT3, CT6, CT15, CG1, CG2, CG13, CE2, CE3 CT1, CT6, CT13, CG1, CG2, CE1, CE2, CE5 CT1, CT6, CT13, CG1, CG2, CE1, CE2, CE5 CT1, CT6, CT13, CG1, CG2, CE1, CE2, CE5 CT1, CT3, CT13, CT15, CG2, CG3, CE3 CT1, CT2, CT3, CT15, CT16, CG2, CE5

Nota important:

Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que han d'adquirir els alumnes i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser

avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que els alumnes seran capaços de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

4	Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge
Unitat Didàctica 1: Estudi del Coral. Lectura de corals de J.S. Bach a 4 claus. Unitat Didàctica 2: Lectura de claus i instruments transpositors. Obres de cambra dels segles XVIII, XIX i XX. Unitat Didàctica 3: Reducció simfònica. Realització de síntesi i estudi de processos d'idiomatització pianística. Lectura de suites del barroc i simfonies de finals del segle XVIII. Unitat Didàctica 4: Reducció simfònica. Realització de síntesi i estudi de processos d'idiomatització pianística. Lectura de simfonies de Beethoven, Schubert, Schumann i Brahms. Unitat Didàctica 5: Reducció simfònica. Realització de síntesi i estudi de processos d'idiomatització pianística. Lectura d'obres de finals del segle XIX i principis del s. XX.	La planificació temporal de cada unitat didàctica estarà supeditada a l'evolució i les necessitats dels alumnes, seqüenciada al cronograma de classe.

5	Activitats formatives	
5.1	Activitats de treball presencials	
ACTIVITATS	**Descripció**	**% / hores**
Classe presencial	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. El desenvolupament de les classes es realitzarà de manera que l'alumne pose en pràctica constantment els conceptes que s'expliquen. L'aplicació de conceptes al llarg de les classes facilitarà tant l'assimilació dels mateixos com la realització d'una avaluació contínua del propi procés d'ensenyament-aprenentatge.	20% / 20h
Classes pràctiques	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. La lectura al piano de partitures que hagen sigut originalment escrites per a diferents formacions instrumentals serà l'activitat principal de les classes. Aquesta lectura comportarà: l'anàlisi d'aquestes partitures, la pràctica per fragments de: estructures harmòniques, cadències, passatges amb efectes tímbrics específics, passatges de dificultat especial; i la realització d'arranjaments (reducció) per a teclat. Exercicis de control del llenguatge: es proposaran exercicis per al desenvolupament de la comprensió d'elements del llenguatge basats en l'anàlisi d'obres. Identificació de característiques pròpies de cada estil en obres de repertori. Improvisació amb els elements treballats. Anàlisi: anàlisi detallada dels diferents elements constitutius del llenguatge de les obres exposades. Realització de síntesis harmòniques (utilització de xifratges per a expressar aquesta anàlisi). Descripció de patrons rítmics i aplicació en altres contextos harmònics. Anàlisi melòdica: síntesi i proposta de diferents harmonitzacions. Audició: escolta i anàlisi verbal de fragments musicals. Dictats melòdics i harmònics per escrit. Dictat i reproducció de sonoritats al teclat. Acompanyament de melodies: anàlisi de melodies. Anàlisi i pràctica de diferents patrons d'acompanyaments	10% / 10h

	pianístics. Improvisació de melodies a acompanyaments donats.	
Exposició treball en grup	Treball en equip, en grup de dos alumnes, realitzant la reducció al piano d'una obra per a quartet vocal o de corda. Un alumne reduirà a dues veus (Baix amb Tenor) i simultàniament un altre alumne realitzarà al piano les restants veus o parts instrumentals.	10% / 10h
Tutoria	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc.	
Avaluació	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. Avaluació contínua: al principi de cada classe s'avalua el treball realitzat a casa al llarg de la setmana. Avaluació puntual: al llarg del curs hi ha planificats diversos dies destinats a avaluació per a recuperar el treball que no s'haja pogut portar al dia.	10% / 10h
SUBTOTAL		**50h**

5.2	**Activitats de treball autònom**	
ACTIVITATS	**Descripció**	**% / hores**
Treball autònom	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. Se li demanarà a l'alumne la realització d'estudis comparatius sobre reduccions d'una mateixa obra escrites per diferents autors. L'alumne haurà d'expressar verbalment les diferències i emetre un judici crític referent a les diferents versions.	25% / 25h
Estudi pràctic	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. Una vegada fet el treball de classe, cada alumne haurà d'estudiar individualment les partitures a casa fins a aconseguir el major grau d'excel·lència interpretativa d'aquestes.	20% / 20h
Activitats complementàries	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congresos, conferències, etc.	5% / 5h
SUBTOTAL		**50h**
TOTAL		**100%**

6	**Sistema d'avaluació i qualificació**
6.1	**Instruments d'avaluació**
Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio, etc.	

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ	Resultats d'Aprenentatge avaluats	Percentatge (%)
L'avaluació es realitza de manera individualitzada. Es valora en tot cas el desenvolupament de competències aconseguit i la projecció dels coneixements i destreses adquirides al llarg del curs. Les tècniques principals utilitzades per a l'avaluació seran: l'"observació" (estratègia basada en la recollida sistemàtica de dades en el propi context d'aprenentatge: execució de tasques, pràctiques, etc.) i el "diari" (informe personal i informal en el qual es poden trobar preocupacions, sentiments, observacions, interpretacions, hipòtesis, explicacions, etc.). No obstant això, es realitzaran dos exàmens, un al final de cada semestre, per a poder recuperar les obres que no s'hagen superat al llarg de l'avaluació contínua.	En cada classe es treballarà sobre una partitura. La partitura conté un o diversos problemes o situacions d'aprenentatge. Mitjançant la resolució d'aquests problemes els alumnes aprenen a resoldre situacions semblants.	**100%**

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

En l'avaluació es tindran en compte els següents punts: - Assistència a classe i puntualitat: l'assistència responsable dels alumnes serà obligatòria i, excepte causa justificada, es tindrà en compte en l'avaluació. Si els alumnes no assisteixen, com a mínim, al 80% de les classes presencials, perdran el dret a l'avaluació contínua i la seua nota dependrà, exclusivament, de l'avaluació final. - Participació en classe: serà condició imprescindible la pràctica en les classes i es valorarà favorablement la participació voluntària en aquestes. - Desenvolupament de destreses: es realitzarà una avaluació inicial per a considerar els coneixements previs de cada alumne/a. A partir d'aquests coneixements es valorarà el progrés personal de cada alumne/a, que es constatarà mitjançant l'observació per part dels professors dels avanços realitzats classe rere classe. Es valorarà en un percentatge del 25% en la nota final. - Estudi a casa i auto-implicació de l'alumne/a en el seu aprenentatge: la realització de tasques setmanalment serà imprescindible, considerant de gran valor el compromís de l'alumne/a amb el seu propi aprenentatge. Es valorarà en un percentatge del 25% en la nota final. - Consecució d'objectius: la consecució dels objectius proposats en la programació es valorarà en un percentatge del 50%. Dates d'avaluació (assignatura anual): 1a convocatòria, del 31 de maig al 10 de juny de 2027; 2a convocatòria, del 14 de juny al 16 de juliol de 2027. Durant el període del 18 al 29 de gener de 2027, sense docència directa, hi ha la possibilitat de realitzar exàmens parcials.

6.3 Sistemes de recuperació

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega

Si es perd el dret a l'avaluació contínua serà possible recuperar l'assignatura a través dels exàmens de les convocatòries oficials. Els alumnes podran sol·licitar la renúncia a una convocatòria per causa mèdica degudament justificada, d'acord amb el que estableix el Decret 117/2022, article 81.5.

7 Bibliografia

Orquestación y Reducción — ADLER, S.: El estudio de la orquestación. Idea Música. AUBERT, L.; LANDOWSKI, M.: L'Orchestre. BERLIOZ, H.: Traité d'orquestation. BÖLSCHE, E.: Schule des partiturspiels. Peters. CARSE, A.: The history of the orchestration. CARSE, A.: The orchestra from Beethoven to Berlioz. Heffer. CASELLA, A.; MORTARI, V.: La técnica de la orquesta contemporánea. Ricordi Americana. CREZBURG, H.: Partiturspiel. vols. I-IV. Schott's Söhne. DAUBE, J.F.: Generalbass in drey Akkorden. DONINGTON, R.: Los instrumentos de música. Alianza Música. FISKE, Roger: Score Reading. Book I-IV. Oxford University Press. GARBELOTTO, A.: Antología-lettura della partitura. Guglicuo Z. GEVAERT: Traité d'orquestation. GUI, V.: Come si studia una partitura. HERZFELD, F.: La magia de la batuta. Labor. INGHELBRECHT, D.E.: Le chef d'orchestre et son équipe. JACOB, G.: How to read a score. Boosey and Hawkes. JORDA, E.: El director de orquesta ante la partitura. Espasa-Calpe. KASTNER: Traité d'orquestation. KOECHLIN, CH.:

Les instruments à vent. KOECHLIN, CH.: Traité d'orquestation. vols. I-IV. Max Eschig. KUFFERATH, M.: L'art de diriger l'orchestre. Fischbacher. LAVOIX, H.: Histoire de l'instrumentation. LINDENBERG, E.: Comment lire une partition d'orchestre. Préface d'A. Honegger. Heugel. McELHERAN, B.: Conducting technique. MORRIS, R.; FERGUSON, H.: Preparatory Exercises in Score Reading. Oxford University Press. PAHLEN, K.: La música sinfónica. Alianza Música. PISTON, W.: Orquestación. Real Musical. RAUCHHAUPT: El mundo de la sinfonía. Labor. REUTER, F.: Praktisches partiturspielen. Friedrich Hofmeister. RIEMAN, H.: Reducción al piano de la partitura de orquesta. Labor. RIEMAN, H.: Orquestación. Labor. RIEMAN, H.: Compendio de instrumentación. Labor. RIGACCI, B.: Método preparatorio per il corso di lettura della partitura. Curci. RIMSKY KORSAKOV, N.: Principios de orquestación. Ricordi Americana. TAILOR, E: Playing from an orchestral score. Oxford University Press. TAYLOR, E.: An introduction to score playing. Oxford University Press. VOLBACH, F.: La orquesta moderna. Labor. WEINGARTNER, F.: La symphonie après Beethoven.

Transporte y Repentización — ASINS ARBÓ, M.: 101 ejercicios para la práctica de la repentización y el transporte al piano. Real Musical. DOUPOND, G.: Método de transposición para piano. Boileau. ESBRÍ, C.; OLIVER, A.: Teoría y práctica del transporte. Texygrab. GARTENLAUB, O.: Préparation au déchiffrage pianistique. vols. I-V. Rideau Rouge. GARTENLAUB, O.: Préparation au déchiffrage instrumental. vols. A-B-C-D-E. Rideau Rouge. MANGEOT, A.M.: Manuel pratique de lecture horizontale et verticale. Max Eschig.

ANEXO I

GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV	Curso
	2026-2027

1	Datos de identificación de la asignatura
Nombre de la asignatura	REDUCCIÓN DE PARTITURAS II
Créditos ECTS	4
Curso	4º
Semestre	ANUAL
Tipo de formación (básica, específica, optativa)	ESPECÍFICA
Idioma/s en que se imparte la asignatura	Castellano / Valenciano
Materia	Formación instrumental complementaria
Título Superior	Grado en Enseñanzas Artísticas Superiores de Música
Especialidad	Composición y dirección
Centro	Conservatorio Superior de Música «Óscar Esplá» de Alicante
Departamento	Pedagogia i Musicologia
Profesorado	Concepción Rodes Rives
e-mail	c.rodesrives@iseacv.gva.es

1.1	Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación
Profundizar en la aplicación de la práctica de la armonía. Practicar todo tipo de acordes en serie o en progresión. Comprender diferentes estructuras armónicas e improvisar sobre ellas. Analizar y estudiar cadencias típicas en los distintos estilos musicales. Desarrollar diferentes estructuras armónicas e identificarlas. Conocer diferentes patrones rítmicos de acompañamiento y de solista. Analizar patrones rítmicos y armónicos en diferentes obras pianísticas. Realizar una buena lectura a primera vista en la reducción de la partitura vocal, de cuerda y orquestal. Realizar una buena lectura de claves. Realizar arreglos al teclado de la reducción de la partitura; realizar arreglos de partituras compuestas originalmente para diferentes agrupaciones de cámara, de orquesta de cuerda y orquesta sinfónica. Tener profundo conocimiento de los instrumentos transpositores y de la técnica del transporte práctico.	

1.2	Conocimientos previos

Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación. Haber aprobado la asignatura de Reducción de Partituras I o poseer los conocimientos, destrezas y habilidades equivalentes (para más concreción, ver competencias y contenidos del 1er curso de la asignatura).

2	Competencias de la asignatura

Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco): Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora (CT1). Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente (CT2). Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que se realiza (CT3). Realizar autocrítica hacia el propio desempeño profesional e interpersonal (CT6). Buscar la excelencia y la calidad en su actividad profesional (CT13). Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu emprendedor en el ejercicio profesional (CT15). Usar los medios y recursos a su alcance con responsabilidad hacia el patrimonio cultural y medioambiental (CT16). Conocer los principios teóricos de la música y haber desarrollado adecuadamente aptitudes para el reconocimiento, la comprensión y la memorización del material musical (CG1). Mostrar aptitudes adecuadas para la lectura, improvisación, creación y recreación musical (CG2). Producir e interpretar correctamente la notación gráfica de textos musicales (CG3). Conocer los fundamentos y la estructura del lenguaje musical y saber aplicarlos en la práctica interpretativa, creativa, de investigación o pedagógica (CG13). Conocer los principales repertorios de la tradición occidental y de otras músicas, y adquirir la capacidad de valorar plenamente los aspectos expresivos, sintácticos y sonoros de las obras correspondientes (CE1). Adquirir la formación necesaria para reconocer y valorar auditiva e intelectualmente distintos tipos de estructuras musicales y sonoras (CE2). Interpretar analíticamente la construcción de las obras musicales en todos y cada uno de los aspectos y niveles estructurales que las conforman (CE3). Dominar las técnicas y recursos de los principales estilos compositivos históricos y recientes (CE5).

3	Resultados de aprendizaje
RESULTADOS DE APRENDIZAJE	**COMPETENCIAS RELACIONADAS**
Adquirir las bases de un cifrado que permita expresar con concreción y claridad la base armónica de una pieza musical; aplicar dicho cifrado al análisis de partituras. Analizar obras y/o fragmentos de obras para distintas formaciones instrumentales y poder tocar su estructura armónica en diferentes niveles de síntesis. Leer obras para distintas formaciones instrumentales posibilitando su interpretación al teclado (reduciendo las voces, etc.). Desarrollar la capacidad de leer partituras donde aparecen instrumentos transpositores. Habituarse a la lectura de claves. Adquirir automatismos para la ejecución pianística (enlaces, patrones, etc.) que incrementen la rapidez de lectura en cadencias y estructuras armónicas típicas del sistema tonal. Saber extraer patrones rítmicos y saberlos utilizar en diferentes contextos armónicos.	CT1, CT2, CT13, CG1, CG2, CG3, CG13, CE3 CT2, CT3, CT6, CT15, CG1, CG2, CG13, CE2, CE3 CT1, CT6, CT13, CG1, CG2, CE1, CE2, CE5 CT1, CT6, CT13, CG1, CG2, CE1, CE2, CE5 CT1, CT6, CT13, CG1, CG2, CE1, CE2, CE5 CT1, CT3, CT13, CT15, CG2, CG3, CE3 CT1, CT2, CT3, CT15, CT16, CG2, CE5

Nota importante:

Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que deben adquirir los alumnos y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que los alumnos serán capaces de

demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4	Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje
Unidad Didáctica 1: Estudio del Coral. Lectura de corales de J.S. Bach a 4 claves. Unidad Didáctica 2: Lectura de claves e instrumentos transpositores. Obras de cámara de los siglos XVIII, XIX y XX. Unidad Didáctica 3: Reducción sinfónica. Realización de síntesis y estudio de procesos de idiomatización pianística. Lectura de suites del barroco y sinfonías de finales del siglo XVIII. Unidad Didáctica 4: Reducción sinfónica. Realización de síntesis y estudio de procesos de idiomatización pianística. Lectura de sinfonías de Beethoven, Schubert, Schumann y Brahms. Unidad Didáctica 5: Reducción sinfónica. Realización de síntesis y estudio de procesos de idiomatización pianística. Lectura de obras de finales del siglo XIX y principios del s. XX.	La planificación temporal de cada unidad didáctica estará supeditada a la evolución y las necesidades de los alumnos, secuenciada en el cronograma de clase.

5	Actividades formativas	
5.1	Actividades de trabajo presenciales	
ACTIVIDADES	**Descripción**	**% / horas**
Clase presencial	Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula. El desarrollo de las clases se realizará de manera que el alumno ponga en práctica constantemente los conceptos que se expliquen. La aplicación de conceptos a lo largo de las clases facilitará tanto la asimilación de los mismos como la realización de una evaluación continua del propio proceso de enseñanza-aprendizaje.	20% / 20h
Clases prácticas	Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/representaciones/audiciones…, búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc. Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno. La lectura al piano de partituras que hayan sido originalmente escritas para diferentes formaciones instrumentales será la actividad principal de las clases. Esta lectura conllevará: el análisis de dichas partituras, la práctica por fragmentos de: estructuras armónicas, cadencias, pasajes con efectos tímbricos específicos, pasajes de dificultad especial; y la realización de arreglos (reducción) para teclado. Ejercicios de control del lenguaje: se propondrán ejercicios para el desarrollo de la comprensión de elementos del lenguaje basados en el análisis de obras. Identificación de características propias de cada estilo en obras de repertorio. Improvisación con los elementos trabajados. Análisis: análisis pormenorizado de los diferentes elementos constitutivos del lenguaje de las obras expuestas. Realización de síntesis armónicas (utilización de cifrados para expresar dicho análisis). Descripción de patrones rítmicos y aplicación en otros contextos armónicos. Análisis melódico: síntesis y propuesta de diferentes armonizaciones. Audición: escucha y análisis verbal de fragmentos musicales. Dictados melódicos y armónicos por	10% / 10h

	escrito. Dictado y reproducción de sonoridades al teclado. Acompañamiento de melodías: análisis de melodías. Análisis y práctica de diferentes patrones de acompañamientos pianísticos. Improvisación de melodías a acompañamientos dados.	
Exposición trabajo en grupo	Trabajo en equipo, en grupo de dos alumnos, realizando la reducción al piano de una obra para cuarteto vocal o de cuerda. Un alumno reducirá a dos voces (Bajo con Tenor) y simultáneamente otro alumno realizará al piano las restantes voces o partes instrumentales.	10% / 10h
Tutoría	Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.	
Evaluación	Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno. Evaluación continua: al principio de cada clase se evalúa el trabajo realizado en casa a lo largo de la semana. Evaluación puntual: a lo largo del curso hay planificados diversos días destinados a evaluación para recuperar el trabajo que no se haya podido llevar al día.	10% / 10h
SUBTOTAL		**50h**

5.2	**Actividades de trabajo autónomo**	
ACTIVIDADES	**Descripción**	**% / horas**
Trabajo autónomo	Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo. Se le pedirá al alumno la realización de estudios comparativos sobre reducciones de una misma obra escritas por diferentes autores. El alumno deberá expresar verbalmente las diferencias y emitir un juicio crítico al respecto de las diferentes versiones.	25% / 25h
Estudio práctico	Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias… para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo. Una vez realizado el trabajo de clase, cada alumno deberá estudiar individualmente las partituras en casa hasta conseguir el mayor grado de excelencia interpretativa de las mismas.	20% / 20h
Actividades complementarias	Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias, etc.	5% / 5h
SUBTOTAL		**50h**
TOTAL		**100%**

6	**Sistema de evaluación y calificación**
6.1	**Instrumentos de evaluación**
Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales…), exposición oral, trabajos	

dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio, etc.

INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN	Resultados de Aprendizaje evaluados	Porcentaje (%)
La evaluación se realiza de forma individualizada. Se valora en todo caso el desarrollo de competencias conseguido y la proyección de los conocimientos y destrezas adquiridas a lo largo del curso. Las técnicas principales utilizadas para la evaluación serán: la "observación" (estrategia basada en la recogida sistemática de datos en el propio contexto de aprendizaje: ejecución de tareas, prácticas, etc.) y el "diario" (informe personal e informal en el que se pueden encontrar preocupaciones, sentimientos, observaciones, interpretaciones, hipótesis, explicaciones, etc.). No obstante, se realizarán dos exámenes, uno al final de cada semestre, para poder recuperar las obras que no se hayan superado a lo largo de la evaluación continua.	En cada clase se trabajará sobre una partitura. La partitura contiene uno o varios problemas o situaciones de aprendizaje. Mediante la resolución de dichos problemas los alumnos aprenden a resolver situaciones semejantes.	**100%**

6.2 Criterios de evaluación y fechas de entrega

En la evaluación se tendrán en cuenta los siguientes puntos: - Asistencia a clase y puntualidad: la asistencia responsable de los alumnos será obligatoria y, excepto causa justificada, se tendrá en cuenta en la evaluación. Si los alumnos no asisten, como mínimo, al 80% de las clases presenciales, perderán el derecho a la evaluación continua y su nota dependerá, exclusivamente, de la evaluación final. - Participación en clase: será condición imprescindible la práctica en las clases y se valorará favorablemente la participación voluntaria en las mismas. - Desarrollo de destrezas: se realizará una evaluación inicial para considerar los conocimientos previos de cada alumno/a. A partir de dichos conocimientos se valorará el progreso personal de cada alumno/a, que se constatará mediante la observación por parte de los profesores de los avances realizados clase tras clase. Se valorará en un porcentaje del 25% en la nota final. - Estudio en casa y auto-implicación del alumno/a en su aprendizaje: la realización de tareas semanalmente será imprescindible, considerando de gran valor el compromiso del alumno/a con su propio aprendizaje. Se valorará en un porcentaje del 25% en la nota final. - Consecución de objetivos: la consecución de los objetivos propuestos en la programación se valorará en un porcentaje del 50%. Fechas de evaluación (asignatura anual): 1ª convocatoria, del 31 de mayo al 10 de junio de 2027; 2ª convocatoria, del 14 de junio al 16 de julio de 2027. Durante el periodo del 18 al 29 de enero de 2027, sin docencia directa, existe la posibilidad de realizar exámenes parciales.

6.3 Sistemas de recuperación

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega

Si se pierde el derecho a la evaluación continua será posible recuperar la asignatura a través de los exámenes de las convocatorias oficiales. Los alumnos podrán solicitar la renuncia a una convocatoria por causa médica debidamente justificada, de acuerdo con lo establecido en el Decreto 117/2022, artículo 81.5.

7 Bibliografía

Orquestación y Reducción — ADLER, S.: El estudio de la orquestación. Idea Música. AUBERT, L.; LANDOWSKI, M.: L'Orchestre. BERLIOZ, H.: Traité d'orquestation. BÖLSCHE, E.: Schule des partiturspiels. Peters. CARSE, A.: The history of the orchestration. CARSE, A.: The orchestra from Beethoven to Berlioz. Heffer. CASELLA, A.; MORTARI, V.: La técnica de la orquesta contemporánea. Ricordi Americana. CREZBURG, H.: Partiturspiel. vols. I-IV. Schott's Söhne. DAUBE, J.F.: Generalbass in drey Akkorden. DONINGTON, R.: Los instrumentos de música. Alianza Música. FISKE, Roger: Score Reading. Book I-IV. Oxford University Press. GARBELOTTO, A.: Antología-lettura della partitura. Guglicuo Z. GEVAERT: Traité d'orquestation. GUI, V.: Come si studia una partitura. HERZFELD, F.: La magia de la batuta. Labor. INGHELBRECHT, D.E.: Le chef d'orchestre et son équipe. JACOB, G.: How to read a score. Boosey and Hawkes.

JORDA, E.: El director de orquesta ante la partitura. Espasa-Calpe. KASTNER: Traité d'orquestation. KOECHLIN, CH.: Les instruments à vent. KOECHLIN, CH.: Traité d'orquestation. vols. I-IV. Max Eschig. KUFFERATH, M.: L'art de diriger l'orchestre. Fischbacher. LAVOIX, H.: Histoire de l'instrumentation. LINDENBERG, E.: Comment lire une partition d'orchestre. Préface d'A. Honegger. Heugel. McELHERAN, B.: Conducting technique. MORRIS, R.; FERGUSON, H.: Preparatory Exercises in Score Reading. Oxford University Press. PAHLEN, K.: La música sinfónica. Alianza Música. PISTON, W.: Orquestación. Real Musical. RAUCHHAUPT: El mundo de la sinfonía. Labor. REUTER, F.: Praktisches partiturspielen. Friedrich Hofmeister. RIEMAN, H.: Reducción al piano de la partitura de orquesta. Labor. RIEMAN, H.: Orquestación. Labor. RIEMAN, H.: Compendio de instrumentación. Labor. RIGACCI, B.: Método preparatorio per il corso di lettura della partitura. Curci. RIMSKY KORSAKOV, N.: Principios de orquestación. Ricordi Americana. TAILOR, E: Playing from an orchestral score. Oxford University Press. TAYLOR, E.: An introduction to score playing. Oxford University Press. VOLBACH, F.: La orquesta moderna. Labor. WEINGARTNER, F.: La symphonie après Beethoven. (Añadir a esta lista obras orquestales de autores desde el barroco al siglo XIX).

Transporte y Repentización — ASINS ARBÓ, M.: 101 ejercicios para la práctica de la repentización y el transporte al piano. Real Musical. DOUPOND, G.: Método de transposición para piano. Boileau. ESBRÍ, C.; OLIVER, A.: Teoría y práctica del transporte. Texygrab. GARTENLAUB, O.: Préparation au déchiffrage pianistique. vols. I-V. Rideau Rouge. GARTENLAUB, O.: Préparation au déchiffrage instrumental. vols. A-B-C-D-E. Rideau Rouge. MANGEOT, A.M.: Manuel pratique de lecture horizontale et verticale. Max Eschig.